

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd

Justis- og politidepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Dato: 29.09.2011

Vår ref: 11/303-2 WEF

Deres ref:

Svar på høring - ny klageordning for utlendingssaker, NOU 2010: 12

Vi viser til høringsbrev fra Justisdepartementet og takker for muligheten til å komme med innspill til NOU 2010: 12: Ny klageordning for utlendingssaker. Oslo biskop og Oslo bispedømmeråd (videre referert til som "Oslo bispedømme") ser positivt på at det nå er gjort en grundig utredning av klageordningen på utlendingsfeltet. Oslo bispedømme støtter mange av endringene som er foreslått. I dette høringssvaret vil vi imidlertid primært legge vekt på de anliggender vi stiller oss kritiske til.

Organisering av klagesaksbehandlingen i utlendingssaker (kap. 12)

I eksisterende klageordning har Oslo bispedømme vært kritiske til at en rekke saker har blitt avslått av nemndleder alene i tilfeller som etter vår vurdering burde ha vært gitt en mer nyansert behandling. Vi er derfor positive til forslaget om at flere asylsaker skal behandles i nemndmøte med klager tilstede. Utgangspunktet, at det som en hovedregel skal holdes nemndmøte der klagers forklaring ikke legges til grunn, synes vi er fornuftig.

Derimot er Oslo bispedømme uenige i utvalgets forslag om at nemndbehandling er utelukket i saker der klagers forklaring legges til grunn. Også i saker der klagers argumenter er lagt til grunn, mener vi at det i enkelttilfeller kan være behov for utdypede saksopplysninger og fakta. Et eksempel på dette kan være saker der en klagers religiøse tro legges til grunn, men der klageinstansen har et for begrenset grunnlag for å vurdere klagers praktisering av sin tro (og dermed sikkerhetsrisiko) ved en eventuell retur. Vi ser også for oss eksempler der situasjonen i klagers hjemland kan ha endret seg betydelig i løpet av tiden vedkommende er i Norge og saken er under behandling. I slike tilfeller mener vi det er rettmessig å styrke kontradiksjonsprinsippet også her, ved å gi klager mulighet til å gi en forklaring som er relevant for den nye situasjonen. En større adgang til deltakelse i nemndmøte i slike tilfeller, mener vi vil styrke rettssikkerheten.

Oslo bispedømme støtter utvalgets vurdering om at spørsmålet om opphold på humanitært grunnlag skal vurderes sammen med spørsmålet om behov for beskyttelse, ettersom dette er et felt med problemstillinger som i mange tilfeller vanskelig lar seg skille fra hverandre. Derimot er vi uenige med flertallets syn (s. 89) om at tvil eller uenighet knyttet til den delen av faktum i saken som kun gjelder opphold på humanitært grunnlag, ikke bør gi rett til oppmøte i nemnd. Vi anbefaler derfor at denne grensdragningen tas ut av forslaget. Ut fra en grunnleggende

menneskeverdsbegrunnelse ser vi det som viktig at mulighetene for å kunne klage inn en sak der særskilte humanitære hensyn tilsier dette, ivaretas godt.

Omgjøringsbegjæringer (kap. 16)

Oslo bispedømme støtter utvalgets forslag om å bevare muligheten for å sende inn omgjøringsbegjæringer. Behovet for en godt fungerende ordning for omgjøringsbegjæringer, kan anses som ekstra stort på utlendingsfeltet, siden det av ulike grunner er vanskelig for den enkelte utlending å få saken prøvd for en domstol. Vi har samtidig syn for at behandlingen av omgjøringsbegjæringer er ressurskrevende og at det derfor vurderes former for begrensninger.

Oslo bispedømme stiller seg derimot kritisk til at det stilles som et absolutt krav at det må legges fram ny informasjon eller nye bevis av avgjørende betydning. Vi mener omgjøringsbegjæringer også må kunne vurderes i enkelte andre tilfeller, for eksempel der det er grunn til å stille spørsmålsteget ved klageinstansens juridiske eller faktamessige vurderinger. Barns oppholdstid i Norge og tilknytning til landet er videre et forhold vi mener bør tillegges vekt som ”ny opplysning”.

At klager har kjent oppholdssted, stilles opp som et av kravene for vurdering av omgjøringsbegjæring. Selv om dette i mange tilfeller vil fremstå som et rimelig krav, ser vi det som problematisk at for eksempel papirløse utlendinger, som er såkalt ”ureturnerbare”, ikke vil kunne få saken vurdert på nytt fordi de ikke har fast oppholdssted. Vi er derfor uenige i at dette kravet skal være absolutt.

Flyktningnemndas saksbehandling (kap. 17)

Oslo bispedømme støtter utvalgets ønske om å styrke nemndmedlemmenes forberedelsesmuligheter ved at saksdokumentene skal være tilsendt to uker før nemndmøtet. Dette gir en reell mulighet til å vurdere den aktuelle saken opp mot relevant landinformasjon og andre forhold.

Ut fra vår vektlegging av rettssikkerhetsprinsippene, støtter vi videre forslagene om mer åpenhet omkring saksbehandlingen, for eksempel ved at advokaten skal få oversendt alle sakens dokumenter og merknader samtidig som nemndmedlemmene og at advokat og klager skal ha rett til å være til stede når saksbehandler og landrådgiver oppsummerer og svarer på spørsmål.

Instruksjonsmyndighet (kap. 18)

Oslo bispedømme mener her det er avgjørende at utvalgets innstilling om ikke å utvide retten for departementet til å instruere i asylsaker, opprettholdes.

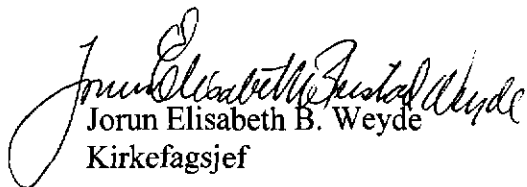
Vi stiller oss imidlertid kritiske til utvalgets forslag om utvidet politisk instruksjonsmyndighet i andre sakstyper. Her mener vi hensynet til rettssikkerhet gjennom uavhengige fagorganer bør veie tyngre enn ønsket om politisk styring innvandringspolitikken. Det er grunn til å tro at en større mulighet til politisk styring ikke bare vil kunne påvirke beslutningene direkte i saker der departementet griper inn, men også indirekte ved at klageorganet vil kunne la være å ta politisk kontroversielle avgjørelser, i fare for inngripen eller korreks. Heller enn økt politisk styring i

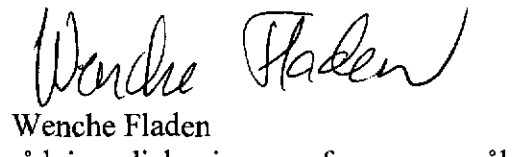
disse sakene, vil vi støtte muligheter for rettslig overprøving av skjønnsutøvelsen i visse saker. Generelt er vi kritiske til de av utvalgets forslag som gir rom for økt politisk styring der dette kan komme i strid med viktige rettssikkerhetsprinsipper.

Uttaket av nemndmedlemmer

Høringsinstansene bes spesielt om å kommentere uttaket av nemndmedlemmer. Her vil vi særskilt understreke betydningen av at nemndmedlemmer har relevant kompetanse – slik som god kunnskap om religion i saker som angår konvertering og faren for religiøs forfølgelse.

Med vennlig hilsen

Jorun Elisabeth B. Weyde
Kirkefagsjef

Wenche Fladen
rådgiver diakoni og samfunnsspørsmål
Direkte innvalg: 23301180